

lsm
limburg sterk merk
Stichting openbaar nut

VOORWOORD

Met grote tevredenheid presenteren wij het jaarverslag van Limburg Sterk Merk voor het 15de boekjaar, inclusief de jaarrekening 2023. Het werd immers weer een bedrijvig jaar waarin tal van innovatieve projecten en strategische investeringen de Limburgse agenda kleurden en waarin de synergie tussen LSM en LRM in tal van dossiers weer tot mooie resultaten heeft geleid.

In 2008, gedreven door de visie van de toenmalige Vlaamse Regering, werd beslist om de niet-rendementsgebonden middelen van LRM nv en de aandelen van LRM in Lisom over te hevelen naar de provincie Limburg. De provincieraad besloot om deze middelen onder te brengen in de stichting van openbaar nut Limburg Sterk Merk (LSM) met als doel economische, maatschappelijke en culturele vooruitgang te stimuleren.

Het bleek een visionaire beslissing want tot op de dag van vandaag heeft de Stichting LSM haar opdracht niet alleen met verve weten te vervullen maar heeft zij ook haar positie in het bestuurlijk landschap Limburg weten te verankeren.

De aanpak van LSM is duurzaam en gebaseerd op het selecteren en ondersteunen van projecten die Limburg op de kaart zetten op diverse levensdomeinen zoals werkgelegenheid, mobiliteit, toerisme, onderwijs en milieu. Met een open blik en een scherp oog voor kansen hebben we in 2023 opnieuw geïnvesteerd in veelbelovende initiatieven die de regio verder zullen versterken.

Mede dankzij de ontvangst van een volwaardig dividend van 10 miljoen euro – waarvoor we LRM en de Vlaamse regering dankbaar zijn - zijn wij er het afgelopen jaar weer in geslaagd om tal van dossiers te honoreren en blijvend te kunnen investeren in belangrijke hefboomprojecten die een toegevoegde waarde betekenen voor onze regio.

Tot slot mag nog vermeld worden dat de statuten en het Corporate Governance Charter tijdig geactualiseerd werden en zo in overeenstemming werden gebracht met de nieuwste wetgeving.

Dit verslag biedt verder een gedetailleerd inzicht in de activiteiten van onze Raad van Bestuur, het Directiecomité, het interne Auditcomité en uiteraard op de voortgang van onze projecten. Samen met onze partners en beleidsmakers blijven we gestaag werken aan een toekomst waarin Limburg verder kan groeien en zich ontwikkelen.

Limburg Sterk Merk staat dan ook klaar om samen met de andere Limburgse actoren de uitdagingen van morgen aan te gaan en onze provincie verder op te stuwen naar een topregio in Vlaanderen en Europa.

Jos Lantmeeters
Gouverneur
voorzitter Directiecomité LSM

Tom Vandeput
Gedeputeerde
voorzitter Raad van Bestuur LSM

1 DE PROTOCOLOVEREENKOMST VLAAMS GEWEST – PROVINCIE LIMBURG

DE MIDDELEN

Het decreet van 23 mei 2008 houdende de bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2008 heeft in hoofdstuk 4, art. 11 en 12, de hertekening van de structuur van de LRM-groep en de daarbij behorende middelen bestemd.

Artikel 11 bepaalt "Er worden fondsen van 177,52 miljoen euro van de nv Limburgse Reconversie maatschappij hierna "LRM" genoemd overgedragen naar de provincie Limburg".

Voor de besteding van deze middelen ondertekenden op 9 juni 2008 de provincie Limburg en het Vlaamse Gewest, de protocolovereenkomst waarbij nominatim de te steunen projecten werden opgesomd.

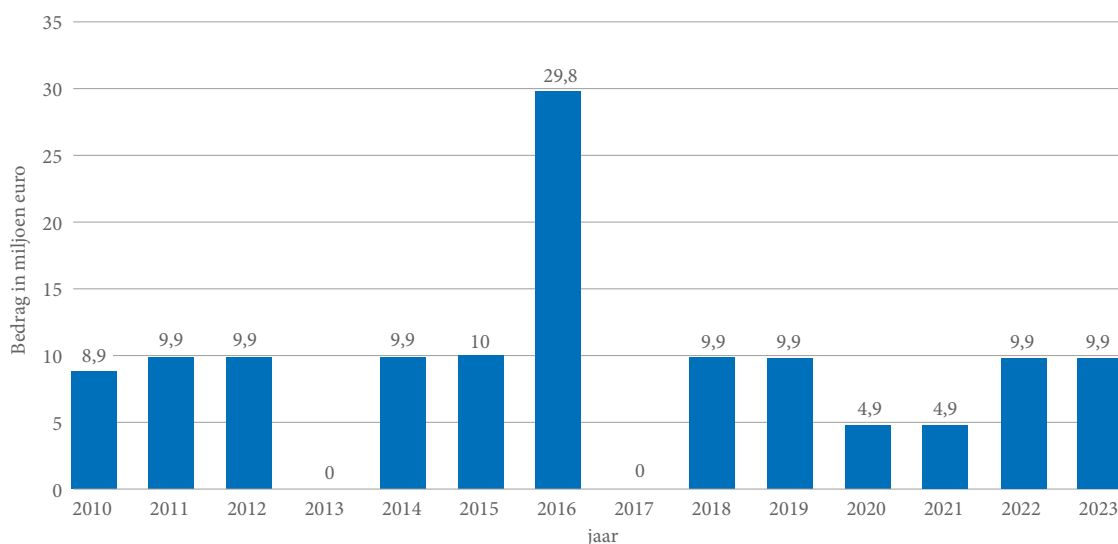
Wat de toekomstige middelen betreft, bepaalt artikel 12 dat "Voor zover de bevoegde organen van de LRM beslissen over te gaan tot een winstuitkering, wordt het bedrag dat toekomt aan het Vlaamse Gewest overgedragen aan de provincie Limburg.

Indien het tot een valorisatie komt van de LRM of één van haar dochters of bedrijfsunits zal de opbrengst hiervan die toekomt aan het Vlaamse Gewest exclusief voorbehouden worden voor grote maatschappelijke uitdagingen die zich aandienen in de provincie Limburg".

Op 19 januari 2018 besliste de Vlaamse Regering een addendum aan de protocolovereenkomst op te stellen.

Per 2023-12-31 maakte de Vlaamse Regering aanvullend op de protocolovereenkomst een bedrag van 127,8 miljoen euro aan LRM-dividenden over aan LSM, inclusief 9 999 996 euro dividend 2022 (ontvangen op 16 augustus 2023).

Figuur: ontvangen LRM-dividenden na protocolovereenkomst

Ook in 2023 heeft de Vlaamse Regering de afgesproken engagementen uitgevoerd. Wij danken hiervoor uitdrukkelijk voorzitters Hugo Leroi en Marc Maesen, de Raad van Bestuur en het management van LRM.

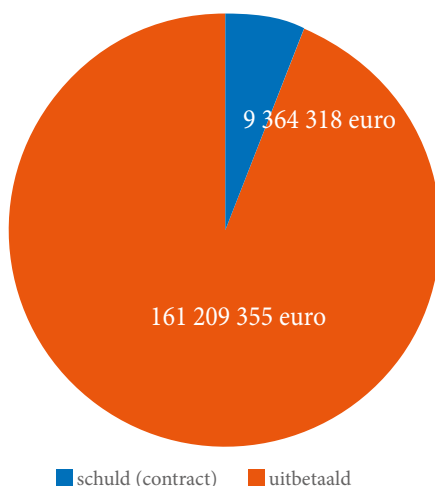
¹ De samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en LRM bepaalt dat de algemene vergadering van LRM ernaar streeft om jaarlijks een dividend van minstens 10 miljoen euro uit te keren (op voorwaarde dat de beschikbare gereserveerde winst niet daalt onder de 144 miljoen euro)

Bijzondere dank aan Jo Brouns, Hilde Crevits, Philippe Muyters, Ingrid Lieten en Dirk Van Mechelen, voogdijministers LRM. Hun steun en deze van de andere Limburgse ministers Lydia Peeters, Wouter Beke, Zuhail Demir, Jo Vandeurzen, Veerle Heeren en Marino Keulen, gaven LSM in de loop der jaren de nodige beleidsruimte en middelen om maatschappelijke projecten voor Limburg succesvol te realiseren.

In de periode 2008-2023 ondersteunde LSM een 350-tal projecten voor een totaalbedrag van ca. 332 miljoen euro.

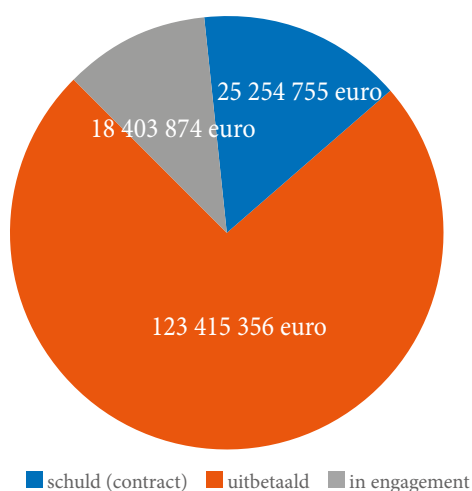
Op 2023-12-31 is 100 % van de protocolprojecten in overeenkomst genomen, voor een bedrag van 174,2 miljoen euro, 92,5 % is uitbetaald.

Figuur: middelen protocolprojecten op 2023-12-31

Op 2023-12-31 is voor de themaprojecten intussen een bedrag van 158 miljoen euro in overeenkomst genomen. Hiervan werd 123 miljoen euro uitbetaald. Daarenboven zijn er engagementen in provisie (18,4 miljoen euro) met een einddatum voor het indienen van een sluitend financierings- en exploitatieplan en/of een startbewijs.

Figuur: middelen themaprojecten op 2023-12-31

2 BELEIDSVISIE EN ACCENTEN 2019-2025

2.1 HET STRATEGISCH KADER 2019-2025 - AMBITIE OM VOORSPRONG TE NEMEN (OKTOBER 2019)

De protocolovereenkomst bepaalt bij het begin van elke nieuwe provinciale bestuursperiode in overleg met de Vlaamse Regering de opmaak van een strategisch kader op basis waarvan de ondersteuning van nieuwe niet-rendementsgebonden bovenlokale hefboomprojecten kan gebeuren, alsook een tweejaarlijkse actualisatie.

Het strategisch kader 2019-2025, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 12 juni 2019, werd aan minister-president Jan Jambon van de Vlaamse Regering bezorgd op 29 oktober 2019. Medio 2021 moest bijgevolg een actualisatie van dit kader worden voorbereid.

In het kader worden de volgende accenten onderscheiden.

- 1) Limburg als Kosmopol voor Talent
- 2) Spoor van dynamiek en attracties in het ritme van de regio's
- 3) Identiteit Limburg op de kaart
- 4) Creatief wonen, een heel leven lang ruimte
- 5) De race van de fiets
- 6) Schreeuw om de planeet

Extract uit het strategisch kader van oktober 2019

“Limburg heeft de voorbije jaren een onmiskenbare inhaalbeweging gemaakt op economisch vlak. Voor het eerst vertrekt Limburg actueel met gunstige cijfers, die af en toe al flirten met de Vlaamse gemiddelden. Met doordachte initiatieven is Limburg erin geslaagd de krachten te bundelen, de economische klappen te boven te komen en de andere provincies bij te benen.

Door met hetzelfde ambitieniveau, dezelfde bereidheid tot samenwerking en dezelfde ijver en daadkracht op de ingezette weg verder te gaan, blijven er kansen gecreëerd worden voor Limburg. De positieve vertrekpositie biedt vandaag een opportuniteit om vanuit een globale bovenlokale Limburgse visie met alle betrokken actoren en hier en daar ambitieus, maar realistisch, een ontluikende voorsprong te durven nemen.

In deze legislatuur neemt LSM zich voor nieuwe doorbraken te blijven realiseren en bestaande ambities te blijven versterken en versnellen, met een bijzondere focus op projecten met een uniek strategisch karakter.

De interactie tussen het optimaal inzetten en laten schitteren van talent en de economische ontwikkeling van de regio vormt de belangrijkste strategische lijn voor de komende periode en doorweeft zes thema's: talent; economische dynamiek; (fiets)mobiliteit; ruimte voor wonen, leven en werken; klimaat; en identiteit. Zo wil LSM blijven inzetten op Limburg als boeiende en inspirerende regio voor top(tech)talent, barstend van mogelijkheden en opportuniteiten.

De groei van de incubatoren, de uitbreiding van het onderwijs/onderzoeksaanbod en een internationale school, verdere professionalisering van de zorg in ziekenhuizen, samenwerkingsverbanden en structurele

globale samenwerkingsvormen kunnen voor Limburg attractieve polen met toptalenten en topresultaten vormen. Met karakter en belevingsaanbod kan een regio (buitenlands) talent charmeren.

Maatschappelijke indicatoren zoals kansarmoede, maar ook onderwijsniveau, risico-schoolloopbanen en tewerkstellingskansen (met opmerkelijke cijfers in bepaalde regio's zoals de mijngebieden) kunnen bijzondere aandacht krijgen. Elk talent moet de kans krijgen te schitteren!

Blijven impulsen geven aan de economische dynamiek van Limburg via hefboomprojecten op het ritme van elke (sub)regio is voor LSM in de komende periode een strategische doelstelling.

De volgende strategische optie ligt bij de fiets en het versterken van het openbaar vervoer als antwoord op het mobiliteitsvraagstuk. Het consequent blijven uitbouwen van Limburg tot toeristische (eerste) keuze voor fietsers, dagtoeristen en meerdaagse vakanties met aandacht voor uniciteit en avontuur heeft nog steeds veel potentieel. Voor dit alles heeft Limburg nood aan ruimte voor wonen, werken, leven, groeien met innovatieve, creatieve en verrassende insteken. In een tijdperk waar de klimaatopwarming bijna letterlijk voel- en zichtbaar is, zullen de klimaatbepokernissen en de duurzaamheidsgedachte iedere beslissing doorweven. Limburg kan het zich niet veroorloven om niet optimaal te streven naar klimaatneutraliteit en klimaatadaptatie.”

2.2 DE ACTUALISATIE VAN HET STRATEGISCH KADER 2019-2025: WEER OPVEREN, VASTBERADEN EN MET NOG MEER AMBITIE

Op 30 november 2021 werd de actualisatie van het strategisch kader goedgekeurd door het LSM-Directiecomité. De Raad van Bestuur hechtte haar goedkeuring op 13 december 2021, waarna het document werd overgemaakt aan de Vlaamse Regering.

LSM wil Limburg - postcorona - toekomstbestendig en met nog meer ambitie weer helpen opveren. Het versterken en vernieuwen van de economie en het verder ontwikkelen van de regio, blijft hierbij een essentiële opdracht voor LSM. Daarom wil LSM maximaal inzetten op het menselijk kapitaal als motor van kunde en kennis, de Limburgers zelf, en het optimaal streven naar de meest gunstige randvoorwaarden voor de ontwikkeling van:

- Talentvolle digitale Limburgers
- Weerbare Limburgers
- Gastvrije Limburgers

maar vooral...

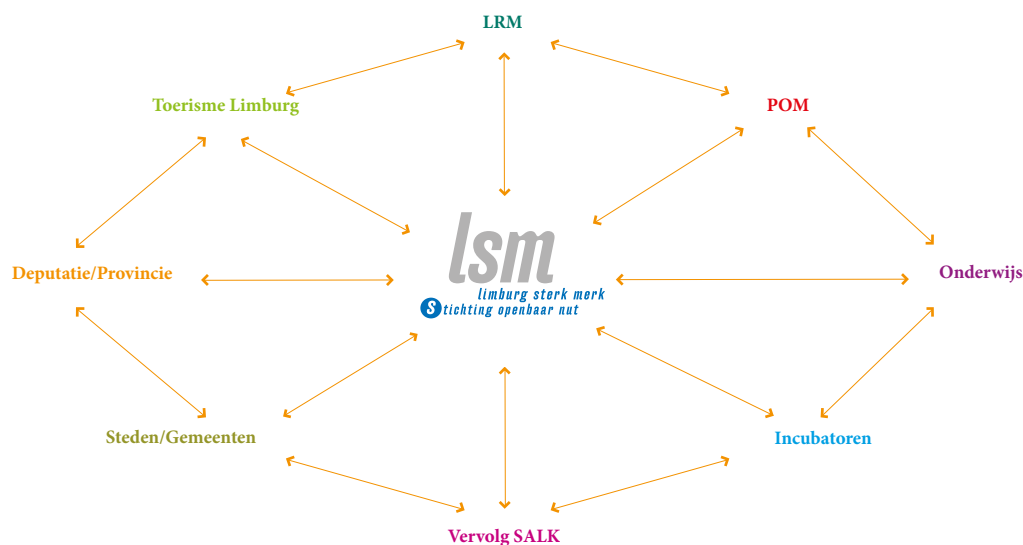
- Gelukkige en energieke Limburgers

Aan de Vlaamse Regering wordt – als referentieaandeelhouder van nv LRM - een maximale ondersteuning gevraagd voor het luik van de financiering waar LSM zelf geen vat op heeft, maar dat cruciaal is voor de optimale uitwerking van de actualisatie van het strategisch kader, m.n. het streven naar de uitkering door LRM van een jaarlijks dividend van minstens 10 miljoen euro.

Hierdoor krijgt LSM opnieuw de nodige beleidsruimte en middelen om ook in de toekomst belangrijke strategische maatschappelijke hefboomprojecten voor Limburg succesvol te blijven realiseren.

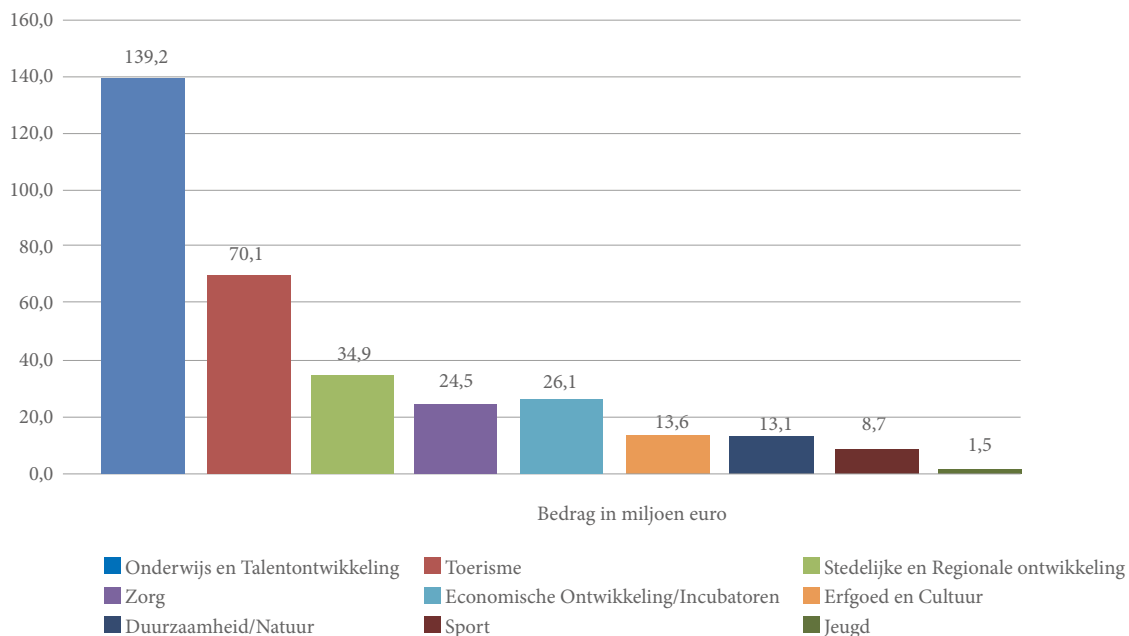
2.3 FINANCIERINGSDOMEINEN EN ORIËTERING OP STREEKMOTOREN

LSM blijft zich als financier m.n. op de koers van de streekmotoren oriënteren om samen – en dus met meer draagkracht en met een gezamenlijke doelstelling - de economische en maatschappelijke ontwikkeling van Limburg mee te blijven trekken.

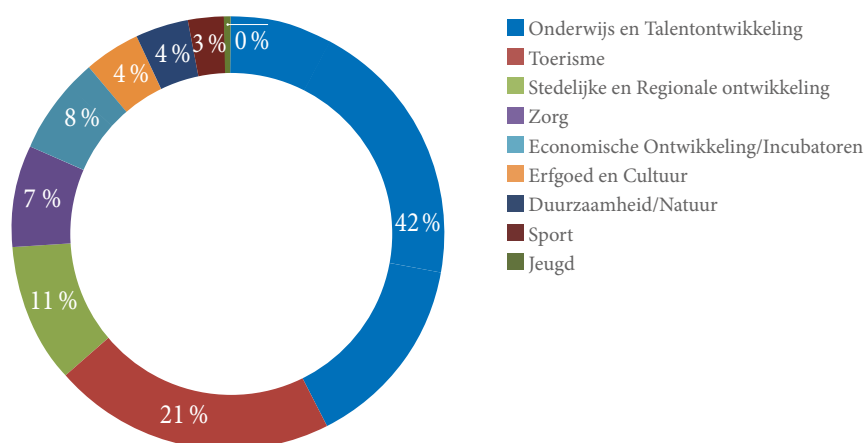
De belangrijkste domeinen die middelen van LSM ontvangen zijn: Onderwijs en Talentontwikkeling, Toerisme, Stedelijke en Regionale Ontwikkeling, Zorg, Economische Ontwikkeling/Incubatoren, Erfgoed en Cultuur, Duurzaamheid/Natuur, Sport en Jeugd².

Figuur: financieringsdomeinen LSM (contracten in miljoen euro)

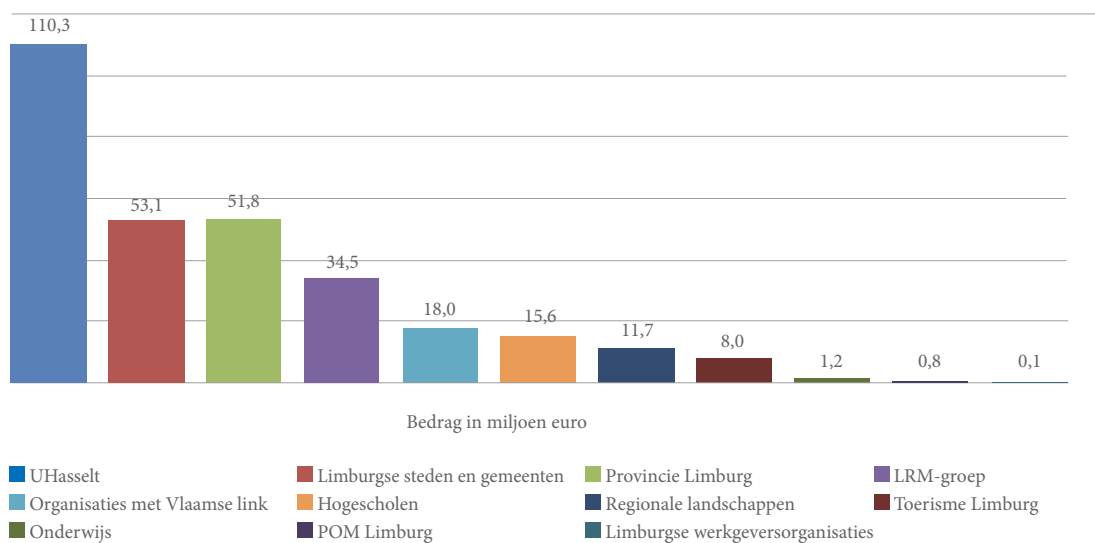
² Sinds 1 januari 2018 behoren de zogenaamde persoonsgebonden bevoegdheden als jeugd, cultuur, sport en welzijn niet meer tot de provinciale bevoegdheden.

Figuur: financieringsdomeinen LSM (contracten in %)

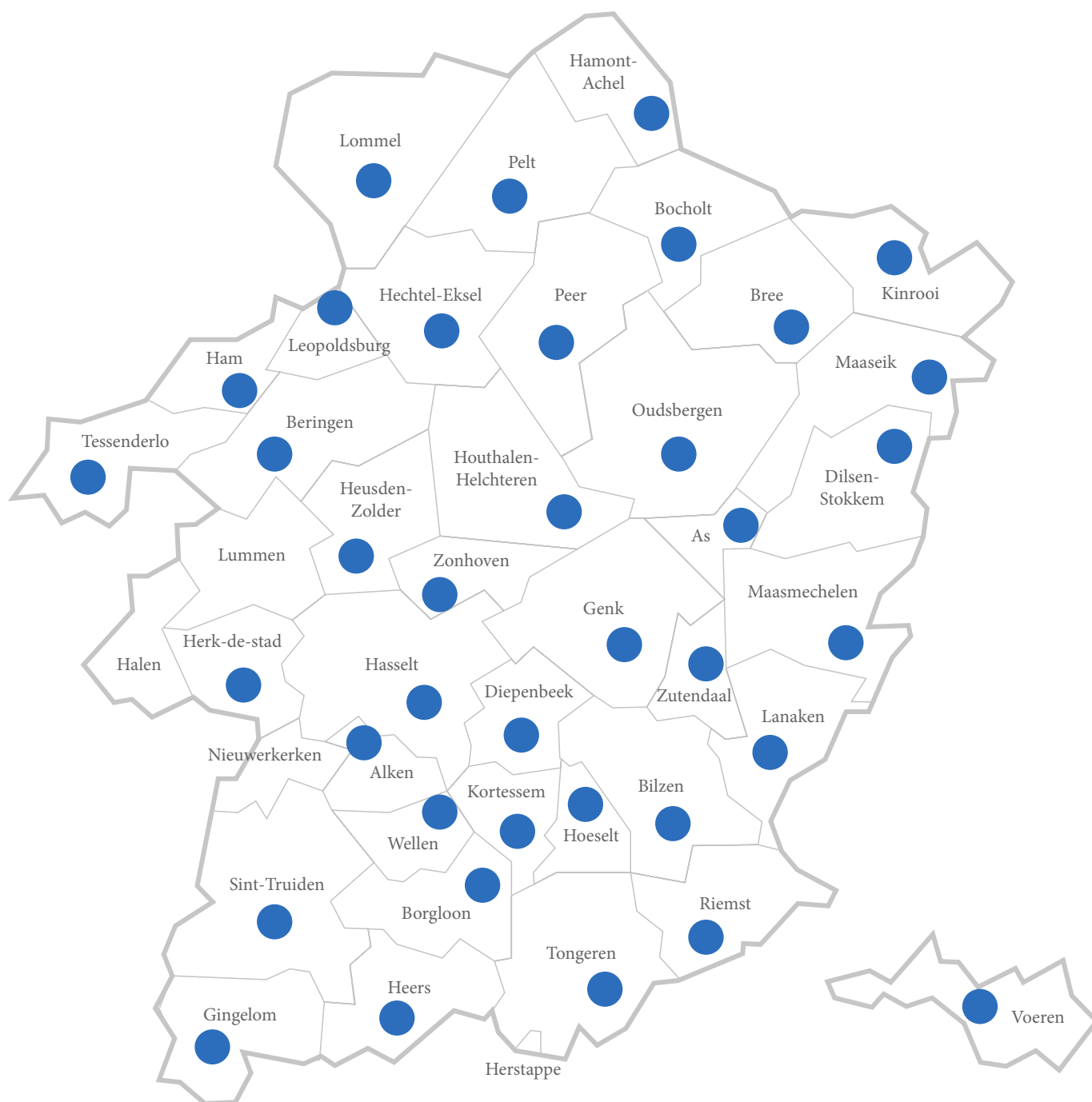
De belangrijkste streekmotoren die sinds de oprichting LSM-middelen (hebben) ontvangen zijn de UHasselt, de provincie Limburg, de Limburgse steden en gemeenten, organisaties/projecten van (of met een link naar) de LRM-groep, organisaties/projecten met een directe link naar Vlaanderen, de Limburgse hogescholen, de regionale landschappen, het Limburgse onderwijs (kleuter-, lager- en middelbaar onderwijs), Toerisme Limburg en POM Limburg.

Figuur: streekmotoren

Qua geografische spreiding bereikt de LSM-financiering op basis van de ingediende en gefinancierde subsidieaanvragen ongeveer alle gemeenten van de provincie Limburg.

Figuur: geografische spreiding ingediende en gefinancierde projectaanvragen

2.4 ENGAGEMENTEN & NIEUWE PROJECTAANVRAGEN

ENGAGEMENTEN

Het LSM-Directiecomité keurde engagementen goed voor 18,4 miljoen euro. Met deze noodzakelijke ambitieuze projecten wil Limburg o.m. op toeristisch, economisch en educatief vlak een voorzichtige voor-sprong nemen.

Het betreft de volgende projecten:

- Logistieke Campus (2,5 miljoen euro) – Realisatie van een logistieke campus met een logistiek experience en training center, een incubator, “shared facilities” zoals polyvalente zalen en catering, kantoren voor het coördinatiecentrum, ... in een iconische architectuur en complementair met Log!Ville.
- Fruitspoor, hefboom voor streekontwikkeling (5 miljoen euro) – De ontwikkeling van één herkenbare topbelevingsroute in Haspengouw die landschapsbeleving, erfgoedbeleving, natuurbeleving, duurzame mobiliteit en opportuniteiten voor de lokale economie beoogt. Voor het deelproject Loonse Fruitstation werd reeds 3,2 miljoen euro gereserveerd.
- Limbrug, dé iconische verbinding met de vrijetijdseconomie in de Euregio (3,1 miljoen euro) – Studie en realisatie van een iconische fiets- en wandelbrug over de Maas als cruciale schakel voor recreatief fietsverkeer in de Euregio in een netwerk van hotspots inzake fietsbeleving (Fietsen door het Water, Fietsen door de Bomen, Fietsen door de Heide, Fietsen tussen Terhills ...)
- Campusontwikkeling Noord Limburg (1,9 miljoen euro) - Het project wenst de economische troeven van Noord-Limburg maximaal uit te spelen door in te zetten op vier strategische projecten (Campus Noord, Kristalcampus, Researchcenter voor Kunststoffen, Digitale Noord-Zuid verbinding).
- Wildwaterbaan Hasselt (1,5 miljoen euro) - Het project betreft de bouw van een configureerbare, artificiële Olympische wildwaterbaan.
- Biodiversiteitscentrum Lietenberg (1 miljoen euro) - Het project wenst het huidige bezoekersgebouw verder te ontwikkelen tot een volwaardig belevingscentrum voor biodiversiteit. Streefdoel is een groei van de huidige 130 000 à 150 000 bezoekers naar het niveau van 200 000 bezoekers per jaar via seizoensverbreding.
- Voor de enveloppe diverse maatschappelijke, sociale en milieuprojecten is nog 3,4 miljoen voorzien.

NIEUWE PROJECTAANVRAGEN

LSM heeft diverse projectaanvragen ontvangen voor belangrijke projectnaden in Limburg die passen binnen de strategische visie.

Op deze vragen kan LSM momenteel echter niet ingaan wegens onvoldoende zicht op toekomstige middelen.

Logistieke Campus, Ford-site Genk

Fruitspoor - Loonse Fruitstation, Borgloon

Belevingscentrum biodiversiteit Lieteberg, Zutendaal

3 WERKING

3.1 WERKING RAAD VAN BESTUUR

3.1.1 Raad van Bestuur d.d. 2023-03-13

De Raad van Bestuur stelde vast:

- het definitief ontwerp van jaarrekening 2022
- het definitief ontwerp van jaarverslag 2022.

De Raad van Bestuur nam kennis van:

- de werking van het Directiecomité kwartaal 4 van 2022
- het overzicht verbintenissen en betalingen van 2022-12-31.

3.1.2 Raad van Bestuur d.d. 2023-04-24

De Raad van Bestuur besliste het bedrag van 8 595,99 euro uit het sociaal fonds van de vzw I.M.C.R (Instituut voor Mijnhygiëne – Centrum voor Reddingswezen) te aanvaarden in geval van goedkeuring van de sluiting van de vereffening door de rechtbank.

3.1.3 Raad van Bestuur d.d. 2023-06-01

De Raad van Bestuur nam kennis van het verslag van de commissaris-revisor van 2023-05-17.

De Raad van Bestuur keurde goed:

- de jaarrekening 2022
- het jaarverslag 2022.

De Raad van Bestuur nam kennis van de werking van het Directiecomité kwartaal 1 van 2023.

De Raad van Bestuur gaf zonder enig voorbehoud algehele kwijting aan de commissaris-revisor en de bestuurders voor het door hen gevoerde beleid.

3.1.4 Raad van Bestuur d.d. 2023-10-16

De Raad van Bestuur besliste het voorstel tot wijziging statuten conform de bepalingen van het wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) goed te keuren en het ontwerp van nieuwe gecoördineerde statuten voor te leggen aan de provincieraad.

De Raad van Bestuur besliste het voorstel tot wijziging Corporate Governance Charter conform de bepalingen van het wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) goed te keuren.

De Raad van Bestuur keurde het budget 2024 goed.

De Raad van Bestuur besliste de opdracht ‘boekhouding’ van Ernst & Young te verlengen met 1 jaar tot 31 december 2024.

De Raad van Bestuur besliste de opdracht ‘externe controle projecten’ van Grant Thornton te verlengen met 1 jaar tot 31 december 2024.

De Raad van Bestuur nam kennis van:

- de werking van het Directiecomité kwartaal 2 en 3 van 2023
- het verslag vermogensbeheer kwartaal 3 van 2023
- de financiële rapportering van 2023-09-30
- het overzicht verbintenissen en betalingen van 2023-09-30.

3.1.5 Raad van Bestuur d.d. 2023-12-11

De Raad van Bestuur besliste:

- de wijziging van de statuten conform de bepalingen van het wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) definitief goed te keuren en de nieuwe gecoördineerde statuten vast te stellen.
- de wijziging van het Corporate Governance Charter conform de bepalingen van het wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) definitief goed te keuren en het nieuwe Corporate Governance Charter vast te stellen.

De Raad van Bestuur nam kennis van:

- de werking van het Directiecomité kwartaal 4 van 2023
- het verslag vermogensbeheer kwartaal 4 van 2023.

3.2 WERKING DIRECTIECOMITÉ

3.2.1 Directiecomité d.d. 2023-03-08

Deze vergadering vond plaats via schriftelijke procedure conform Artikel D.3 van het Corporate Governance Charter van de stichting Limburg Sterk Merk.

Het Directiecomité nam kennis van het ontwerp van jaarrekening 2022 en het ontwerp van jaarverslag 2022.

Het Directiecomité besliste betalingsaanvragen goed te keuren voor een totaalbedrag van 1 812 779,53 euro.

Het Directiecomité besliste m.b.t. de controles de rapporten goed te keuren van onderstaande projecten:

- LSM 261 Kansen in Arbeid met Taal door Onderwijs (KATO) – vzw Kansenbank (2012)
- LSM 376.7 Talent Mining Inrichting HBO5-opleidingen (Technologieopleidingen) – UCLL (2020).

3.2.2 Directiecomité d.d. 2023-05-30

Het Directiecomité besliste de volgende overeenkomsten goed te keuren:

- LSM 415 Renovatie en herbestemming pomphuiscomplex van de gemeente Houthalen-Helchteren voor een bedrag van max. 1 000 000 euro.

Het Directiecomité stemde in met volgende wijzigingen en addenda:

- LSM 7 Be-Mine van de NV Be-Mine: budgetverschuiving tussen posten
- LSM 409 Enveloppe diverse maatschappelijke, sociale en milieu projecten: verlenging engagement tot 31 december 2024
- LSM 391.2 Fietsen door de Heide van de vzw toerisme Limburg: verlenging van de projectperiode tot 31 december 2023 en budgetverschuiving tussen posten
- LSM 366 Masterplan herbestemming schachtbokken met bovenlokale toeristische kernattractie van de gemeente Houthalen-Helchteren: verlenging van de projectperiode tot 31 december 2023 en budgetverschuiving tussen posten.
- LSM 376.4 Leren doe je niet alleen van de vzw LOOA: verlenging van de overeenkomst i.f.v. de eindafrekening.

Het Directiecomité ging akkoord met het terugbetalingsvoorstel van de vzw Kind & Taal om vanaf maart 2023 halfjaarlijkse terugbetalingen te doen t.e.m. maart 2025.

Het Directiecomité besliste betalingsaanvragen goed te keuren voor een totaalbedrag van 6 053 838,54 euro.

Het Directiecomité besliste m.b.t. het project LSM 376.4 Leren doe je niet alleen van de vzw LOOA het saldo na eindafrekening van 21 661,44 euro toe te voegen aan de eigen middelen van LSM.

Het Directiecomité besliste m.b.t. de controles de rapporten goed te keuren van onderstaande projecten:

- LSM 302 Velodroom Limburg – vzw Sportcomplex Vlaanderen/Heusden-Zolder (2014)
- LSM 340 Limburg Biomassaplein – vzw RLLK (2015).

3.2.3 Directiecomité d.d. 2023-11-28

Deze vergadering vond plaats via schriftelijke procedure conform Artikel D.3 van het Corporate Governance Charter van de stichting Limburg Sterk Merk.

Het Directiecomité besliste betalingsaanvragen goed te keuren voor een totaalbedrag van 1 683 023,92 euro.

Het Directiecomité besliste m.b.t. het project LSM 261 Kansen in Arbeid met Taal door Onderwijs (KATO) van de vzw Kansenbank het saldo na eindafrekening van 39 595,47 euro toe te voegen aan de eigen middelen van LSM.

Het Directiecomité besliste m.b.t. de controles de rapporten goed te keuren van onderstaande projecten:

- LSM 359 Militair Erfgoedproject 'Liberation Garden' – Gemeente Leopoldsburg (2017)
- LSM 370 Achelse Kluis grensoverschrijdend belevingscentrum – poort tot natuurgrenspark De Groote heide – stad Hamont-Achel (2017)
- LSM 302 Velodroom Limburg – vzw Sportcomplex Vlaanderen/Heusden-Zolder (2014)
- LSM 371 Uitbouw van natuurrecreatief toerisme in De Kevie - stad Tongeren (2017).

3.2.4 Directiecomité d.d. 2023-12-20

Deze vergadering vond plaats via schriftelijke procedure conform Artikel D.3 van het Corporate Governance Charter van de stichting Limburg Sterk Merk.

Het Directiecomité besliste de volgende overeenkomsten goed te keuren:

- LSM 425 Fietsen tussen Terhills van NV Terhills voor een bedrag van max. 1 000 000 euro.

3.3 WERKING AUDITCOMITÉ

3.3.1 Auditcomité d.d. 2023-03-01

Het Auditcomité nam kennis van:

- het ontwerp van jaarrekening 2022
- het ontwerp van jaarverslag 2022
- het verslag vermogensbeheer kwartaal 1 van 2023
- het overzicht verbintenissen en betalingen van 2022-12-31.

3.3.2 Auditcomité d.d. 2023-04-27

Het Auditcomité evalueerde de jaarrekening 2022 en stelde vast dat de boekhoudnormen en waarderingsregels correct werden nageleefd. Tevens werd stilgestaan bij de evolutie en de relatie tussen de activa en de schulden van de stichting. Het Auditcomité formuleerde geen bemerkingen.

Het Auditcomité nam kennis van het jaarverslag 2022.

Het Auditcomité nam tevens kennis van:

- de financiële rapportering van 2023-03-31
- het verslag vermogensbeheer kwartaal 2 van 2023
- het overzicht verbintenissen en betalingen van 2023-03-31.

3.3.3 Auditcomité d.d. 2023-09-25

Het Auditcomité nam kennis van:

- de financiële rapportering van 2023-06-30
- het ontwerpbudget 2024
- het verslag vermogensbeheer kwartaal 3 van 2023
- het overzicht verbintenissen en betalingen van 2023-06-30.

3.3.4 Auditcomité d.d. 2023-11-17

Het Auditcomité nam kennis van:

- de financiële rapportering van 2023-09-30
- de rapportering van Grant Thornton m.b.t. de controleverslagen
- het overzicht verbintenissen en betalingen van 2023-09-30.

17 april 2023 – 1ste spadesteek uitbouw van natuurrecreatief toerisme in De Kevie, Tongeren

13 juni 2023 – 1ste ronde Velodroom Limburg, Heusden-Zolder

4 FINANCIËLE RAPPORTERING

4.1 BALANS EN JAARREKENING

donderdag 7 maart 2024 13:28

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)

Pagina 1 van 8

Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

	Cofis	2023	2022
		01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022
BALANS NA WINSTVERDELING			
ACTIVA			
OPRICHTINGSKOSTEN (toelichting 6.1)	20		
VASTE ACTIVA	21/28		
Immateriële vaste activa (toelichting 6.2)	21		
Materiële vaste activa (toelichting 6.3)	22/27		
Terreinen en gebouwen	22		
Installaties, machines en uitrusting	23		
Meubilair en rollend materieel	24		
Leasing en soortgelijke rechten	25		
Overige materiële vaste activa	26		
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27		
Financiële vaste activa (toelichting 6.4/6.5.1)	28		
Verbonden ondernemingen (toelichting 6.15)	280/1		
Deelnemingen	280		
Vorderingen	281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat (toelichting 6.15)	282/3		
Deelnemingen	282		
Vorderingen	283		
Andere financiële vaste activa	284/8		
Aandelen	284		
Vorderingen en borgtochten in contanten	285/8		
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	89.325.942,45	92.447.947,53
Vorderingen op meer dan één jaar	29		
Handelsvorderingen	290		
Overige vorderingen	291		
Voorraden en bestellingen in uitvoering	3		
Voorraden	30/36		
Grond- en hulpstoffen	30/31		
Goederen in bewerking	32		
Geraad product	33		
Handelsgoederen	34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop	35		
Vooruitbetalingen	36		
Bestellingen in uitvoering	37		
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	114.012,00	194.812,00
Handelsvorderingen	40		
Overige vorderingen	41	114.012,00	194.812,00
416007 - Taruggave Kind & Taal N-376.5 (D)		114.012,00	194.812,00
Geldbeleggingen (toelichting 6.5.1/6.6)	50/53	63.246.563,56	60.894.685,06
Eigen aandelen	50		
Overige beleggingen	51/53	63.246.563,56	60.894.685,06
510013 - Portefeuille Pullaico (D)		45.047.023,91	45.047.023,91
519003 - Portefeuille Pullaico: geboekte waardeverminderingen (D)		-1.900.460,35	-4.152.338,65
531003 - Termijndeposito's Pullaico (D)		20.100.000,00	20.000.000,00
Liquide middelen	54/58	703.684,40	606.044,60
550002 - Pullaico B02702 01 00 814 (D)		77.010,62	509.598,89
550004 - KBC 735-0203821-12 (D)		615.613,27	80.385,10
550022 - KBC - 735-0305855-02 (D)		11.060,61	11.060,61
Overlopende rekeningen (toelichting 6.6)	490/1	25.261.682,49	30.752.405,87
490000 - Over te dragen kosten (D)		6.927,92	6.885,48
490001 - Over te dragen nieuwe projecten (contract) (D)		25.254.754,57	30.245.520,39
490003 - Over te dragen nieuwe projecten (met dividendvoorwaarde) (D)			500.000,00

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

donderdag 7 maart 2024 13:28

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)
Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

Pagina 2 van 8

	Code	2023	2022
		01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022
Rekeningen niet in het Belgische standaard schema	AXX		
TOTAAL VAN DE ACTIVA	20/58	89.325.942,45	92.447.947,53

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

donderdag 7 maart 2024 13:28

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)

Pagina 3 van 8

Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

	Code	2023	2022
		01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022
PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN	10/15	54.641.915,90	52.272.326,68
Inbreng (toelichting 6.7.1)	10/11		
Kapitaal	10		
Geplaatst kapitaal	100		
Niet-opgevraagd kapitaal	101		
Buiten kapitaal	11		
Uitgiftpremies	1100/10		
Andere	1109/19		
Herwaarderingsmeerwaarden	12		
Reserves	13		
Onbeschikbare reserves	130/1		
Wettelijke reserve	130		
Statutair onbeschikbare reserves	1311		
Inkoop eigen aandelen	1312		
Financiële steunverlening	1313		
Overige	1319		
Belastingvrije reserves	132		
Beschikbare reserves	133		
Overgedragen winst (verlies)	(+)(-) 14	54.641.915,90	52.272.326,68
140000 - Overgedragen winst (C)		54.641.915,90	52.272.326,68
Kapitaalsubsidies	15		
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief	19		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	16		
Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5		
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160		
Fiscale lasten	161		
Grote herstellings- en onderhoudswerken	162		
Milieuverplichtingen	163		
Overige risico's en kosten (toelichting 6.8)	164/5		
Uitgestelde belastingen	168		
SCHULDEN	17/49	34.684.026,55	40.175.620,65
Schulden op meer dan één jaar (toelichting 6.9)	17	5.174.999,45	8.769.841,27
Financiële schulden	170/4		
Achtergestelde leningen	170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen	171		
Leasingschulden en soortgelijke schulden	172		
Kredietinstellingen	173		
Overige leningen	174		
Handelsschulden	175		
Leveranciers	1750		
Te betalen wissels	1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	176		
Overige schulden	178/9	5.174.999,45	8.769.841,27
179005 - P-LSM-7: Be-Mine (C)		5.299.551,19	5.299.551,19
179051 - P-LSM-6: NPHK-hoofdpoort (C)		4.064.767,35	4.064.767,35
179109 - N-LSM-28: Bosland (C)			2,00
179302 - N-LSM-302 Wielepitsie (C)			3.648.441,00
179360 - N-LSM-359 Liberation Garden Fase 2 (C)			80.000,00
179366 - N-LSM-366 Herbeestemming Schachtbukkelen HH (C)		260.000,00	260.000,00
179370 - N-LSM-370 Achelse Kluis - Grensoverschrijdend belevingscentr (C)			30.000,00
179371 - N-LSM-371 Uitbouw natuurrecreatief toerisme De Kevie (C)		148.500,00	348.500,00
179390 - N-LSM-381,2 Fietssen door de Heide (C)		602.989,91	602.989,91

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

donderdag 7 maart 2024 13:28

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)
Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

Pagina 4 van 8

	Code	2023	2022
		01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022
179395 - N-LSM-395 Klimaatbomenfonds (C)		396.925,00	396.925,00
179403 - N-LSM-403 Kolenspoor (C)		3.800.000,00	3.915.000,00
179405 - N-LSM-405 PLOT (C)		6.950.000,00	11.000.000,00
179408 - N-LSM-408 Healt Campus (C)		2.500.000,00	
179411 - N-LSM-410 Groeiplan UHasselt (C)		5.000.000,00	5.000.000,00
179415 - N-LSM-415 Renovatie en herbestemming pomphuiscomplex (C)		1.000.000,00	
179418 - N-LSM-418 Limburgse klimaatbomen (C)		176.500,00	251.750,00
179425 - N-LSM-425 Fiets- en Wandelverbinding Terhills (C)		1.000.000,00	
179588 - N-LSM-261 : KATQ (C)			63.060,00
179640 - N-LSM-326: UHasselt handelswetenschappen (C)		554.840,00	554.840,00
179650 - N-LSM-376.4 Leren doe je niet alleen (C)			27.197,82
179652 - N-LSM-340 Biomassaplein (C)		65.000,00	127.500,00
179653 - N-LSM-376.6 Inrichting HB05-opleidingen fase 2 & infrastruct (C)			400.000,00
179654 - N-LSM-376.7 Talent Mining & Inrichting HB05 UCLL (C)		2.800.000,00	4.038.375,00
179997 - Uitbetaling Protocol projecten op korte termijn (C)		-9.364.319,00	-7.864.319,00
179998 - Uitbetaling Nieuwe projecten op korte termijn (C)		-20.079.755,00	-23.475.679,00
Schulden op ten hoogste één jaar (toelichting 6.9)	42/48	29.461.622,51	31.361.280,69
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	28.444.074,00	31.339.998,00
420001 - Uitbetaling Protocol projecten op korte termijn (C)		9.364.319,00	7.864.319,00
420002 - Uitbetaling Nieuwe projecten op korte termijn (C)		20.079.755,00	23.475.679,00
Financiële schulden	43		
Kredietinstellingen	430/8		
Overige leningen	439		
Handelsschulden	44	17.748,51	21.282,69
Leveranciers	440/4	17.748,51	21.282,69
444000 - Te ontvangen facturen (C)		17.748,51	21.282,69
Te betalen wissels	441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46		
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (toelichting 6.9)	45		
Belastingen	450/3		
Bezoldigingen en sociale lasten	454/9		
Overige schulden	47/48		
Overlopende rekeningen (toelichting 6.9)	492/3	47.204,59	44.498,89
492000 - Toe te rekenen kosten (C)		47.204,59	44.498,89
Rekeningen niet in het Belgische standaard schema	BXX		
TOTAAL VAN DE PASSIVA	10/49	89.325.942,45	92.447.947,53

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

donderdag 7 maart 2024 13:28

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)
Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

Pagina 5 van 8

	Code	2023	2022
		01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022
RESULTATENREKENING			
Bedrijfsopbrengsten	70/76A	10.008.592,03	9.999.995,67
Omzet (toelichting 6.10)	70		
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname)	(+)/(-) 71		
Geproduceerde vaste activa	72		
Andere bedrijfsopbrengsten (toelichting 6.10)	74	10.008.592,03	9.999.995,67
740001 - Opbrengsten Vlaamse Gemeenschap (C)		9.999.995,04	9.999.995,67
740002 - VZW i.M.C.R. Pensioenfonds (C)		8.595,99	
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten (toelichting 6.12)	76A		
Bedrijfskosten	60/66A	10.198.429,24	7.882.718,73
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	9.929.506,91	7.741.804,37
Aankopen	600/8	9.929.506,91	7.741.804,37
600098 - N-LSM-112: Blauwe boulevard (D)			600.000,00
600251 - N-LSM-261: KATO Talentproject (D)		23.404,53	96.595,47
600302 - N-LSM-302 Wielerpiste (D)		3.648.441,00	3.351.559,00
600359 - N-LSM-359 Liberation Garden (D)		60.000,00	285.000,00
600370 - N-LSM-370 Achelse kluis - grensoverschrijdend beleevingscentr (D)		30.000,00	127.500,00
600371 - N-LSM-371 Uitbouw natuurrecreatief toerisme De Kieve (D)		200.000,00	112.250,00
600376 - N-LSM-376.5 Kind en taal (D)			-204.812,00
600392 - N-LSM-391.2 Fietsen door de heide (D)			153.760,09
600403 - N-LSM-403 Kolenspoor (D)		115.000,00	
600405 - N-LSM-405 PLOT (D)		4.050.000,00	
600418 - N-LSM-418 Klimaatbomen in Limburg (D)		75.250,00	
600640 - N-LSM-328 Hasselt handelswetenschappen (D)			601.141,00
600652 - N-LSM-340 Biomassaplein (D)		62.500,00	100.000,00
603763 - N-LSM-376.3 Onidek techniek talent (D)			125.396,90
603764 - N-LSM-376.4 Leren doe je niet alleen (D)		5.536,38	169.538,91
603765 - N-LSM-376.6 Inrichting HB05-oplossingen fase 2 & infrastruct (D)		400.000,00	2.100.000,00
603766 - N-LSM-376.7 Talent Mining & Inrichting HB05 UCLL (D)		1.239.375,00	35.825,00
604092 - N-LSM-409.2 Een Hart voor Limburg (D)			75.000,00
604180 - N-LSM-418 klimaatbomen in limburg (D)			13.250,00
Voorraad: afname (toename)	(+)/(-) 609		
Diensten en diverse goederen	61	126.679,53	138.589,36
610230 - Drukwerk (D)			629,28
610240 - Abonnement domeinnamen, computerkosten (D)		59,00	58,00
612010 - GSM/Mobilofoon (D)		275,88	343,64
612400 - Kantoorbenodigdheden (D)		56,20	26,00
612600 - Documentatiekosten (abonnementen, etc.) (D)		1.349,56	1.269,71
613150 - Verzekering burgerl. aansprakelijkheid (D)		6.281,88	6.281,88
613201 - Beheersbijdragen: sociaal secretariaat (D)		171,95	176,68
613212 - Honoraria: accountants (D)		14.031,66	12.081,84
613213 - Honoraria: bedrijfsrevisoren (D)		9.639,08	11.201,33
613216 - Errolonen auditcontroles (D)		9.784,51	26.726,73
613218 - Errolonen SDU Consult (D)		74.390,80	74.390,80
613219 - Honoraria: divorsen (D)			3.049,20
613300 - Wettelijke publicaties (D)		242,22	75,90
613500 - Reiskosten - vliegtuig, tram, trein,... (D)		86,69	182,35
615400 - Relatiegeschenken (D)		31,50	
615600 - Restaurantkosten - België (D)		391,00	259,06
615990 - Lezingen (D)		8.139,21	
616011 - Errolonen leden auditcomité (D)		1.748,39	1.836,34
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toelichting 6.10)	(+)/(-) 62		
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630		
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (toelichting 6.10)	(+)/(-) 631/4		
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (toelichting 6.10)	(+)/(-) 635/8		
Andere bedrijfskosten (toelichting 6.10)	640/8	142.242,80	2.325,00
640010 - Roerende voorheffing (D)		142.242,80	2.325,00
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten	(-) 649		

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

donderdag 7 maart 2024 13:28

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)

Pagina 6 van 8

Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

	Code	2023	2022
		01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022
Niet-recurrente bedrijfskosten (toelichting 6.12)	66A		
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) (+)/(-)	9901	-189.837,21	2.117.276,94
Financiële opbrengsten	75/76B	555.644,79	400.324,37
Recurrente financiële opbrengsten	75	555.644,79	400.324,37
Opbrengsten uit financiële vaste activa	750	58.518,25	
750001 - Ontvangen dividenden (C)		58.518,25	
Opbrengsten uit vlottende activa	751	497.126,54	171.018,00
751001 - Opbrengsten zichtrekening (C)		11.003,19	
751003 - Opbrengsten aandelen / termijnrekening (C)		486.123,35	171.018,00
Andere financiële opbrengsten (toelichting 6.11)	752/9		229.306,37
752000 - Meerwaarden op de realisatie van geldbeleggingen (C)			229.306,37
Niet-recurrente financiële opbrengsten (toelichting 6.12)	76B		
Financiële kosten	65/66B	-2.003.781,64	4.660.685,98
Recurrente financiële kosten (toelichting 6.11)	65	-2.003.781,64	4.660.685,98
Kosten van schulden	660		
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen)	(+)/(+)	-2.251.878,50	3.808.839,90
651000 - Waardeverminderingen op vlottende activa : toevoeging (D)		1.900.460,35	3.808.839,90
651100 - Waardevermindering op vlottende activa : terugneming (D)		-4.152.338,95	
Andere financiële kosten	652/9	248.096,86	851.846,08
652000 - Minderwaarden op verwezenlijking geldbeleggingen (D)			539.813,10
657100 - Bankkosten (D)		400,80	483,21
659001 - Beheer- en adviesfee (D)		181.806,50	178.716,58
659002 - Bourslaks (D)		65.789,56	132.833,19
Niet-recurrente financiële kosten (toelichting 6.12)	66B		
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting (+)/(+)	9903	2.369.589,22	-2.143.084,67
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	780		
Overboeking naar de uitgestelde belastingen	680		
Belastingen op het resultaat (toelichting 6.13) (-)/(+)	67/77		
Belastingen	670/3		
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen	77		
Winst (Verlies) van het boekjaar (+)/(+)	9904	2.369.589,22	-2.143.084,67
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	789		
Overboeking naar de belastingvrije reserves	689		
Rekeningen niet in het Belgische standaard schema	WXX		
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(+)	9905	2.369.589,22	-2.143.084,67

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

donderdag 7 maart 2024 13:28

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)
Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

Pagina 7 van 8

		Code	2023	2022
			01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022
RESULTAATVERWERKING				
Te bestemmen winst (verlies)	(+)/(=)	9906	54.641.915,90	52.272.326,68
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)/(=)	(9905)	2.369.589,22	-2.143.084,67
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	(+)/(=)	14P	52.272.326,68	54.415.411,35
790000 - Overgedragen winst van het vorige bkt (C)			52.272.326,68	54.415.411,35
Onttrekking aan het eigen vermogen		791/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		791		
aan de reserves		792		
Toevoeging aan het eigen vermogen		891/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		891		
aan de wettelijke reserve		8920		
aan de overige reserves		8921		
Over te dragen winst (verlies)	(+)/(=)	(14)	54.641.915,90	52.272.326,68
893000 - Over te dragen winst (D)			54.641.915,90	52.272.326,68
Tussenkomsst van de vennoten in het verlies		794		
Uit te keren winst		694/7		
Vergoeding van het kapitaal		694		
Bestuurders of zaakvoerders		695		
Werknemers		696		
Andere rechthebbenden		697		

4.1 BALANS EN JAARREKENING (VERVOLG)

donderdag 7 maart 2024 13:28

Bedrijf: 80660834900 - Limburg Sterk Merk (stichting)

Pagina 8 van 8

Interne jaarrekening - Uitgebreid verslag (Vennootschap)

	Code	2023	2022
		01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2022 - 31-12-2022
Niet-verbonden rekeningen	XXX		

4.2 WAARDERINGSREGELS

Activa van de balans

I Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden geboekt tegen hun aanschaffingswaarde, die gelijk is aan de aankoopprijs plus de bijkomende kosten. De afschrijvingen worden lineair toegepast tegen een coëfficiënt van 30 %.

II Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun aanschaffingsprijs (= aankoopprijs plus bijkomende kosten) en lineair of degressief afgeschreven over hun geschatte economische levensduur aan volgende jaarlijkse coëfficiënten:

• installaties en inrichting gebouwen	15 %
• meubilair en kantoomateriaal	20 %
• rollend materieel	25 %
• computeruitrusting	33,33 %.

III Financiële vaste activa

Deelnemingen, aandelen en vastrentende effecten en vorderingen op verbonden ondernemingen worden bij verwerving of ontstaan geboekt tegen aanschaffingsprijs exclusief de bijkomende kosten of tegen nominale waarde.

Op het einde van het boekjaar wordt een waardering verricht op basis van de volgende criteria:

- genoteerde effecten met een vast inkomen:
tegen de beurskoers van het einde van het jaar op de meest representatieve markt, tot maximaal de aanschaffingswaarde of de terugbetalingswaarde
- niet-genoteerde effecten met een vast inkomen:
door vergelijking met de beurskoers van vergelijkbare genoteerde effecten met een vast inkomen of tegen hun marktwaarde
- voor obligaties, deposito's, certificaten en vastrentende producten:
inclusief de verlopen, maar nog niet-geïnde rente
- bij verkoop van niet-identificeerbare genoteerde en niet-genoteerde effecten:
de effecten worden uitgeboekt volgens de lifo-methode.

Wanneer de toepassing van de vermelde criteria resulteert in een overwaardering wordt een waardevermindering geboekt indien de Raad van Bestuur beslist dat deze waardevermindering een duurzaam karakter heeft. Bij een latere herwaardering beslist de Raad van Bestuur over de terugname van de waardeverminderingen.

De vorderingen en borgtochten betaald in contanten worden geboekt tegen de nominale waarde.

De gebruikte wisselkoersen zijn de indicatieve koersen gepubliceerd door de ECB.

IV en VI Vorderingen op meer dan één jaar en vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen worden geboekt tegen de nominale waarden.

Waardeverminderingen worden desgevallend geboekt op het einde van het boekjaar in aftrek op de activaposten waarop ze betrekking hebben.

VII en VIII Geldbeleggingen en liquide middelen

Aandelen in andere ondernemingen gehouden met het oog op belegging, worden bij verwerving geboekt tegen aanschaffingsprijs, exclusief de bijkomende kosten.

Bij verkoop van niet-identificeerbare aandelen worden de aandelen uitgeboekt volgens de lifo-methode.

De vastrentende effecten worden gewaardeerd tegen nominale waarde of netto-boekwaarde of marktwaarde indien deze lager is.

De nettoboekwaarde wordt verkregen door de som van de nominale waarde van het effect en het agio of disagio ontstaan bij de aanschaf dat lineair in resultaat genomen wordt over de resterende looptijd vanaf de aankoopdatum.

Bij verkoop van niet-identificeerbare vastrentende effecten worden deze effecten uitgeboekt volgens de lifo-methode.

Wanneer de toepassing van de vermelde criteria resulteert in een overwaardering van aandelen of vastrentende effecten wordt een waardevermindering geboekt indien de Raad van Bestuur beslist dat deze waardevermindering een duurzaam karakter heeft.

In geval van latere herwaardering beslist de Raad van Bestuur over de terugname van de waardeverminderingen.

BIJZONDERE WAARDERINGSREGELS AANDELEN

1 Ter beurs genoteerde aandelen:

- tegen aanschaffingsprijs
- tegen beurskoers op de laatste dag van het boekjaar indien deze lager is dan de aanschaffingsprijs.

2 Niet ter beurs genoteerde aandelen:

- tegen aanschaffingsprijs.

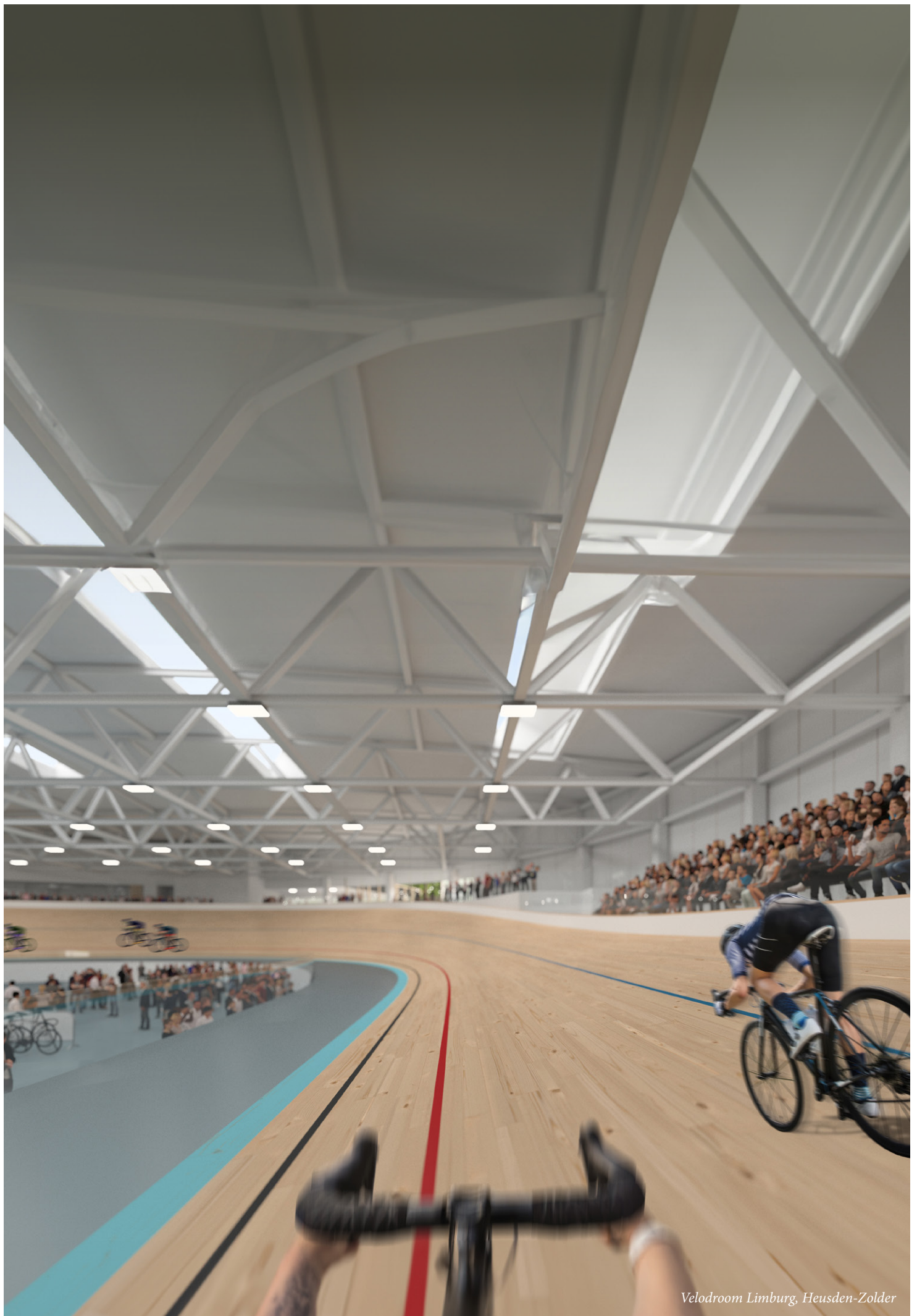
Bijkomende kosten worden direct in resultaat geboekt. Er worden waardeverminderingen geboekt indien de realisatiewaarde op de balansdatum lager is dan de aanschaffingswaarde.

IX Schulden op meer dan één jaar

De verbintenissen inzake de protocolprojecten en de nieuwe projecten worden opgenomen als een vaststaande schuld. De onderliggende contracten en goedkeuringen door het Directiecomité zijn de basis voor de opname in de boekhouding. Indien overeengekomen, zal de indexering jaarlijks toegevoegd worden.

20 januari 2023 - Opstart Talent Mining - Inrichting HBO5 opleidingen & infrastructuur, UCLL Diepenbeek

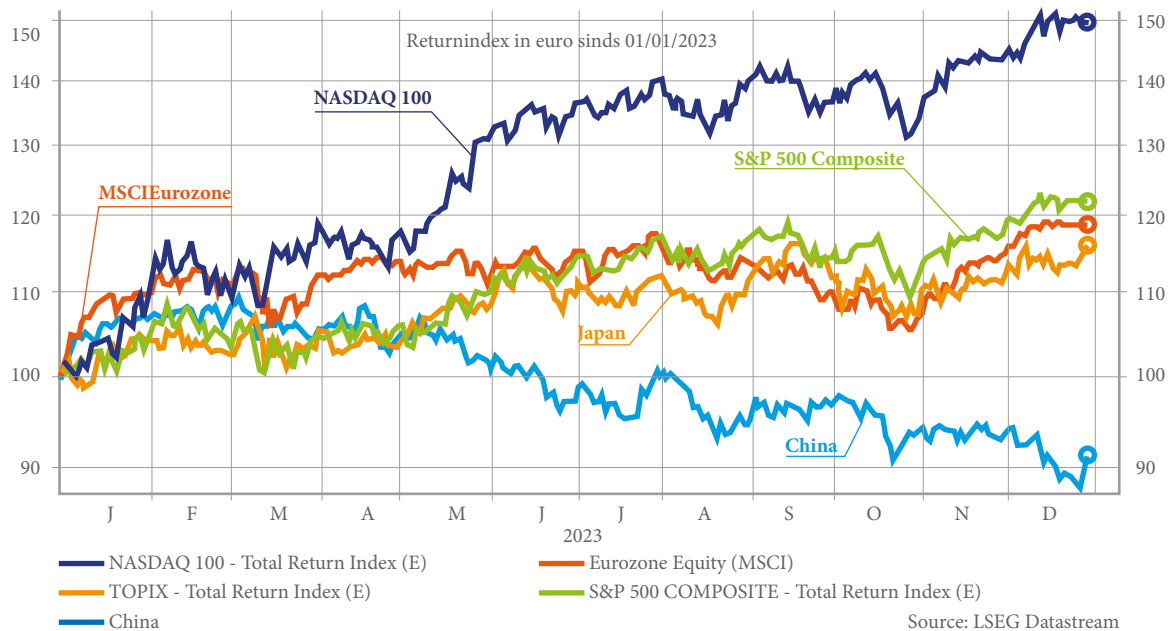
Velodroom Limburg, Heusden-Zolder

5 VERMOGENSBEHEER

De aandelenmarkten kenden een krachtig herstel in 2023, met glansprestaties voor de wereldindex en de S&P Composite die beide recent naar nieuwe topkoersen opstuwden. Vooral de technologie-waarden veerden op en verpulverden de records die in 2021 werden bereikt. Ook de Europese beursindices boekten substantiële winsten met een opsprong in zowel technologiewaarden en banken. Zelfs de Japanse beurzen konden het eerdere record uit 1998 overstijgen.

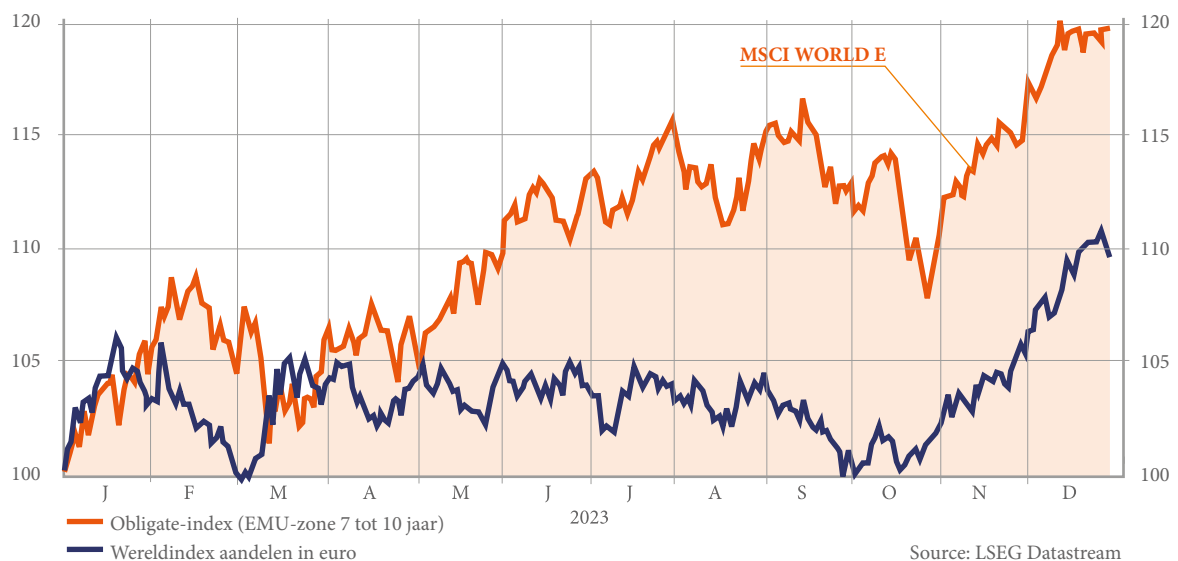
Hierbij dient echter de kanttekening te worden gemaakt dat deze opwaartse beweging vooral geconcentreerd zit bij een beperkt aantal, zeer grote bedrijven, die een uitzonderlijk hoog gewicht dragen in de beursindices.

Grafiek 1: *Evolutie van enkele wereldbeurzen sinds 01/2023*

Enkel de Chinese aandelenbeurzen boekten verdere verliezen. De Chinese economie vindt voorlopig geen oplossing voor het oplopende schuldprobleem bij haar vastgoedbedrijven, de deflatoire trend die de economische groei ondergraft en de demografische neergang die haar arbeidsmarkt steeds nadrukkelijker onder druk zet. Op de obligatiemarkten blijft het herstel voorlopig beperkt. In tegenstelling tot aandelen die opveren in het vooruitzicht van hogere economische groei en dalende rentetarieven, worden de koersen van vastrentende obligaties vooral gestuurd door actuele rentetarieven. Deze blijven voorlopig hoog en bieden over de eerstkomende maanden slechts een beperkt dalingspotentieel, zowel wat betreft de korte als de langetermijnrente.

Grafiek 2: *Evolutie van LT-obligatie-index (Eurozone 7-10 jaar) en de MSCI-wereldindex aandelen*

Wat betreft de beleidsrente blijft dit beperkt tot een 2 à 3-tal neerwaartse aanpassingen in het tweede semester, telkens met een kwart procent in de VS en de Eurozone. De lange termijnrente aan beide kanten van de Atlantische oceaan kan volgens de huidige inzichten slechts met een dertigtal basispunten dalen over de komende twaalf maanden.

De redenen voor deze inertie moeten vooral gezocht worden, enerzijds bij de trage verbetering aan het inflatiefront en anderzijds bij de volgehouden restrictieve monetaire politiek. Hierdoor wordt zowel de rente op korte- als lange termijn onredelijk hoog gehouden.

De beperkte afname van de groeivoet van de inflatie-indicatoren wordt op zijn beurt veroorzaakt door de hoge financieringskosten die de bedrijven doorrekenen in hun eindprijzen en het feit dat de merkbare daling van de grondstoffen-, energie- en voedselprijzen zich weinig of niet vertalen in de kleinhandelsprijzen. Ook hier wordt slechts een doorbraak ten goede verwacht in het 3de en 4de kwartaal van 2024.

De beleggingsportefeuille van LSM bleef vandaar voorlopig onderwogen in obligaties. De afwijking van het doelgewicht van 40% in overheidspapier en 20% in ondernemingsobligaties bedraagt respectievelijk 25% en 10%.

De positie in hoogrentende obligaties werd gedurende de hele periode wel op het doelgewicht van 10% gehouden. In contrast met de eerdergenoemde overheids- en overheidsobligaties presteerde dit deelsegment relatief goed, ook tijdens de dramatische ontwikkelingen in 2022.

De aandelenpositie is overwogen, zij het in beperkte mate. Het huidige aangehouden niveau van 34% ligt licht boven het doelgewicht van 30%. Deze afwijking kan in beperkte mate verder oplopen wanneer de conjunctuurvooruitzichten verder verbeteren en de afname van het inflatieritme aan intensiteit wint.

De positie in cash- en termijnrekeningen bedraagt 30%. Deze opvallend hoge allocatie valt enerzijds toe te wijzen aan de gunstige beleggingsvoorwaarden op korte termijnplaatsingen en de voorlopige onderweging van obligatieposities. De hoge cashpositie stelt ons anderzijds in staat de vlotte werking van LSM te garanderen.

³ FOMC (Federal Open Market Committee) refereert naar de zes-wekelijkse vergadering van de Amerikaanse bank waarop het rentebeleid wordt bepaald.

⁴ Men vreesde vooral voor een scenario als in de periode 2004-2006 toen de lonen tegen een verschromelend tempo bleven toenemen, ondanks alle pogingen dit met rentestijgingen af te remmen.

6 CONTROLE PROJECTEN

De controle van de projecten vormt een belangrijk onderdeel van de projectfinanciering van LSM. In art. 3 tot en met 6 van de standaardovereenkomst die LSM sluit met de diverse projectpromotoren, werd de controle van de projecten opgenomen, enerzijds naar doel- en rechtmatigheid van het gebruik van de middelen en anderzijds naar de uitvoering van de bepalingen opgenomen in de overeenkomsten.

De LSM-subsidies moeten een hefboom zijn voor de provincie Limburg. De inspanning om andere subsidiekanalen aan te spreken, stelt LSM als een verplichting. Bijgevolg zijn de meeste LSM-projecten reeds onderhevig aan verschillende audits van verscheidene controle instanties.

De werking van LSM loopt inmiddels 15 jaar. De ervaring leert ons dat vereenvoudigde controleregels noodzakelijk zijn. LSM heeft daarom nieuwe controleregels opgesteld, opdat er niet te veel nieuwe en dubbele administratie zou gevoerd worden. De controleregels van LSM stemden we in grote mate af op de regels van andere subsidie instanties, inzonderheid de EFRO- en ESF-reglementering.

Op 27 juni 2011 besliste het Directiecomité van LSM om een controleopdracht uit te besteden en de opdracht te gunnen aan Deloitte Bedrijfsrevisoren. De opdracht werd achtereenvolgens uitgevoerd door Deloitte, BDO, Grant Thornton.

Op 17 oktober 2022 besliste de Raad van Bestuur de opdracht opnieuw te gunnen aan Grant Thornton. Deze opdracht werd toegewezen voor een periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 en is jaarlijks verlengbaar middels uitdrukkelijke beslissing van de Raad van Bestuur. De opdracht zal definitief een einde nemen op 31 december 2025.

Wat betreft de controle van de financiële rapportage van de projecten, onderscheiden we 4 controleniveaus (1: beperkt - 4: uitgebreid).

1. 1 investeringsuitgaven van publieke instellingen en van niet-publieke instellingen, waarbij de betoelaging enkel betrekking heeft op bij notariële vastgestelde uitgaven:

- tussentijdse controle: controle van de basisstukken, zoals de bouwvergunning, het aanvangsbevel van de werken en de officiële akten
- geen werfbezoek
- verklaring op eer van de promotor
- copromotor: bij tussentijdse controle wordt een verklaring op eer gevraagd en er gebeurt een "on desk"-controle, met name de copromotor bezorgt de gedeclareerde kosten, samen met de verantwoordingsdocumenten aan de controlemaatschappij
- eindcontrole: bijkomende controle van de wetgeving overheidsopdrachten en een controle ter plaatse bij de copromotor

2. werkingsuitgaven van publieke instellingen:

- het gaat hier over bepaalde projecten van de UHasselt, de PXL, zorginstellingen, de provincie.
- tussentijdse controle van de contracten, van de tijdsregistratie en steekproeven van 20 % van de personeelskosten en de boekhouding
- verklaring op eer van de promotor
- copromotor: bij tussentijdse controle wordt een verklaring op eer gevraagd en er gebeurt een "on desk"-controle, met name de copromotor bezorgt de gedeclareerde kosten, samen met de verantwoordingsstukken aan de controlemaatschappij
- eindcontrole: bijkomende controle van de wetgeving overheidsopdrachten en een controle ter plaatse bij de copromotor

3. investeringsuitgaven van private vennootschappen, verenigingen en organisaties:

- tussentijdse controle: controle op de officiële akten, bouwvergunningen, aanvangsbevel van de werken, financiële plannen, projectinkomsten en cofinanciering, wetgeving op overheidsopdrachten
- geen werfbezoek
- verklaring op eer van de promotor
- copromotor: bij tussentijdse controle wordt een verklaring op eer gevraagd en er gebeurt een "on desk"-controle, met name de copromotor bezorgt de gedeclareerde kosten, samen met de verantwoordingsstukken
- eindcontrole: bijkomende controle ter plaatse bij de copromotor en werfbezoek

4. werkingsuitgaven bij verenigingen, evenementen, enzovoort:

- bij deze tussentijdse en eindcontrole blijft het huidige controleniveau gehandhaafd
- de copromotor krijgt bij elk controlemoment een controle ter plaatse.

Op 31 december 2023 werden in totaal voor 220 projecten controles doorgevoerd.

Het totaal van de gecontroleerde kosten bedraagt 186 448 152 euro, waarvan 162 637 360 euro aanvaarde kosten en 23 810 792 euro verworpen kosten.

Het totaal van de gecontroleerde kosten in het boekjaar 2023 bedraagt 5 088 165 euro waarvan 4 515 013 euro aanvaarde kosten en 573 152 euro aan verworpen kosten.

Een bedrag van 521 229 euro van de verworpen kosten betreft overschrijding van het maximale LSM-budget. Daarnaast werd voor een bedrag van 51 923 euro aan diverse kosten verworpen (niet subsidiabele kosten gedeclareerd, kosten buiten de projectperiode).

7 STICHTING VAN OPENBAAR NUT: KERNGEGEVENS

OORSPRONG

- 2008-03-07: Vlaamse Regering: overheveling niet-rendementsgebonden LRM-middelen en Lisom-aandelen naar provincie
- 2008-05-16: provincieraad: oprichting opvangstructuur LSM
- 2008-05-23: decreet herschikking LRM-middelen
- 2008-06-09: protocolovereenkomst Vlaanderen – provincie
- 2008-07-15: Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden: goedkeuring oprichting stichting van openbaar nut
- 2008-08-07: notaris: oprichtingsakte
- 2008-09-01: koninklijk besluit: rechtspersoonlijkheid
- 2008-09-11: samenwerkingsovereenkomst Lisom–LSM
- 2008-12-17: provincieraad: samenwerkingsovereenkomst LSM-provincie

STRUCTUUR

- Raad van Bestuur
- Directiecomité: uitvoerend orgaan
- Intern Auditcomité
- Externe commissaris-revisor

RAAD VAN BESTUUR

- Samenstelling: deputatie met inbegrip van de gouverneur en drie leden van fracties provincieraad die geen deel uitmaken van de deputatie
- Voorzitter: gedeputeerde Tom Vandeput
- Verantwoordelijkheden:
 - goedkeuren, evalueren en plannen van doelstellingen, beleidslijnen, waarden strategie en risico's
 - evalueren prestaties versus doelstellingen
 - bepalen organiek personeelskader
 - opstellen begroting
 - vaststellen waarderingsregels, opstellen en goedkeuren jaarrekening
 - jaarlijkse rapportering aan provincieraad
 - evaluatie delegatie bevoegdheden aan Directiecomité
 - statutenwijzigingen voorstellen aan provincieraad
 - bestuurders voor nv LRM voordragen
 - benoeming commissaris-revisor.

DIRECTIECOMITÉ

- Samenstelling: gouverneur, voorzitter Raad van Bestuur (gedeputeerde Tom Vandeput) en 3 leden door de Raad van Bestuur aangeduid:
 - Igor Philtjens
 - Jan Peumans
 - Alain Yzermans
- Voorzitter: gouverneur Jos Lantmeeters
- Verantwoordelijkheden:
 - voorbereiden Raad van Bestuur en uitvoeren besluiten Raad van Bestuur
 - uitoefenen dagelijks bestuur
 - financiering niet-rendementsgebonden projecten (selectie en vaststelling financiering, controle op de financiering).

SECRETARIAAT

- Bijstaan van de Raad van Bestuur, de voorzitter van deze raad, het Directiecomité en alle leden van de raad bij de uitoefening van hun algemene en specifieke taken en plichten.
- Bijwonen van de vergaderingen van de Raad van Bestuur en het Directiecomité met raadgevende stem.
- Verlenen van assistentie aan de voorzitter van de Raad van Bestuur o.m. bij het organiseren van de vergaderingen van de Raad van Bestuur (uitnodigingen, opstellen agenda, verslaggeving van de vergadering, klasseren en bewaren van de verslaggevingen, vervullen van administratieve formaliteiten, ...).
- Rapporteren aan de Raad van Bestuur of de beslissingen van de Raad van Bestuur worden uitgevoerd.
- Verantwoording verschuldigd aan de Raad van Bestuur en via de voorzitter verantwoording afleggen aan de Raad van Bestuur over alle aangelegenheden die betrekking hebben op zijn/haar kerntaken. Hij/Zij heeft de bevoegdheid en de plicht om effectieve, noodzakelijke en evenredige middelen te gebruiken om de taken efficiënt te vervullen.
- Alle bestuurders en leden van het Directiecomité hebben toegang tot de dienstverlening van het secretariaat.

INTERN TOEZICHT

- Conform artikel 240 van het provinciedecreet
- 1 bestuurder en 2 externe deskundigen, voorzitter: gedeputeerde Inge Moors
- Externe leden: Piet Carlier en Marc Martens
- Ondersteuning Raad van Bestuur bij toezichtsoopdracht voor financiële verslaggeving, interne controle en risicobeheer
- Thema's: controlemodaliteiten projecten, interne controle, rapportering, waarderingsregels

EXTERN TOEZICHT

- Conform artikel 240 van het provinciedecreet – wet van 1921-06-27 (vzw's en stichtingen)
- Artikel 19 van de LSM-statuten: externe controle van één of meer commissarissen-revisoren
- Foederer nv (Tom Quittelier)
- Controle en attestering van het beeld van het vermogen, de financiële positie en resultaten van LSM, inclusief de jaarrekening

TOEZICHT VERBONDEN AAN DE RECHTSPERSOON

- Oprichting onder toezicht van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden
- Controle door het Ministerie van Justitie
- Jaarrekening neerleggen bij de Rechtbank van Koophandel en controle door het Openbaar Ministerie
- Jaarlijkse verslaggeving aan de provincieraad
- Intern Auditcomité
- Commissaris-revisor

5 mei 2023 – Opening Liberation Garden, Leopoldsborg

8 WIE IS WIE

RAAD VAN BESTUUR

Tom Vandeput, voorzitter
Inge Moors, bestuurder-gedeputeerde
Bert Lambrechts, bestuurder-gedeputeerde
Igor Philtjens, bestuurder-gedeputeerde
Koen Ooms, bestuurder-provincieraadslid
Yasin Kilic, bestuurder-provincieraadslid
Katrien Lambrechts, bestuurder-provincieraadslid

Jos Lantmeeters, waarnemend lid van de Raad van Bestuur-gouverneur

DIRECTIECOMITÉ

Jos Lantmeeters, voorzitter-gouverneur
Tom Vandeput, ondervoorzitter
Igor Philtjens, lid
Jan Peumans, lid
Alain Yzermans, lid

AUDITCOMITÉ

Inge Moors, voorzitter
Piet Carlier, lid
Marc Martens, lid - ereprovinciegriffier
Op uitnodiging: Tom Vandeput, voorzitter Raad van Bestuur

SECRETARIAAT

Frank Bohnen (1VTE)
Audrey Devries (0,8 VTE)
Chris Droogmans (1 VTE)
Ruth Jaenen (1VTE)

9 AANWEZIGHEIDSLIJST

Raad van Bestuur

Datum	Voltallig	Verontschuldiging/Volmachten
2023-03-13		2
2023-06-01		2
2023-10-16		3
2023-12-11		2

Directiecomité

Datum	Voltallig	Verontschuldiging/Volmachten
2023-03-08*	x	
2023-05-30	x	
2023-11-28*	x	
2023-12-20*	x	

Auditcomité

Datum	Voltallig	Verontschuldiging/Volmachten
2023-03-01		1
2023-04-27	x	
2023-09-25		1
2023-11-17	x	

* Deze vergadering vond plaats via schriftelijke procedure conform Artikel D.3 van het Corporate Governance Charter van de stichting Limburg Sterk Merk.

10 INHOUDSTAFEL

	Voorwoord	
1	De protocolovereenkomst Vlaams Gewest – provincie Limburg	Blz. 5
2	Beleidsvisie en accenten 2019-2025	Blz. 7
2.1	Het strategisch kader 2019-2025 – Ambitie om voorsprong te nemen	Blz. 7
2.2	De actualisatie van het strategisch kader 2019-2025 – Weer opveren, vastberaden en met nog meer ambitie	Blz. 8
2.3	Financieringsdomeinen en de oriëntering op streekmotoren	Blz. 9
2.4	Engagements & nieuwe projectaanvragen	Blz. 12
3	Werking	Blz. 16
3.1	Werking Raad van Bestuur	Blz. 16
3.1.1	Raad van Bestuur d.d. 2023-03-13	Blz. 16
3.1.2	Raad van Bestuur d.d. 2023-04-24	Blz. 16
3.1.3	Raad van Bestuur d.d. 2023-06-01	Blz. 16
3.1.4	Raad van Bestuur d.d. 2023-10-16	Blz. 16
3.1.5	Raad van Bestuur d.d. 2023-12-11	Blz. 17
3.2	Werking Directiecomité	Blz. 17
3.2.1	Directiecomité d.d.2023-03-08	Blz. 17
3.2.2	Directiecomité d.d.2023-05-30	Blz. 17
3.2.3	Directiecomité d.d.2023-11-28	Blz. 18
3.2.4	Directiecomité d.d.2023-12-20	Blz. 18
3.3	Werking Auditcomité	Blz. 18
3.3.1	Auditcomité d.d.2023-01-03	Blz. 18
3.3.2	Auditcomité d.d.2023-04-27	Blz. 18
3.3.3	Auditcomité d.d.2023-09-25	Blz. 18
3.3.4	Auditcomité d.d.2023-11-17	Blz. 19
4	Financiële rapportering	Blz. 22
4.1	Balans en jaarrekening	Blz. 22
4.2	Waarderingsregels	Blz. 30
5	Vermogensbeheer	Blz. 34
6	Controle projecten	Blz. 36
7	Stichting van openbaar nut: kerngegevens	Blz. 38
8	Wie is wie?	Blz. 42
9	Aanwezigheidslijst	Blz. 43
10	Inhoudstafel	Blz. 44
11	Lijst figuren	Blz. 45
12	Gebruikte afkortingen (alfabetisch)	Blz. 45

11 LIJST FIGUREN

Figuur: ontvangen LRM-dividenden na protocolovereenkomst	Blz. 5
Figuur: middelen protocolprojecten op 2023-12-31	Blz. 6
Figuur: middelen themaprojecten op 2023-12-31	Blz. 6
Figuur: financieringsdomeinen LSM (contracten in miljoen euro)	Blz. 9
Figuur: financieringsdomeinen LSM (contracten in %)	Blz. 10
Figuur: streekmotoren	Blz. 10
Figuur: geografische spreiding ingediende en gefinancierde projectaanvragen	Blz. 11

12 GEBRUIKTE AFKORTINGEN (ALFABETISCH)

ECB:	Europese Centrale Bank
ESG:	Environmental, Social en Governance (Milieu, Maatschappij en Governance)
FOMC:	Federal Open Market Committee
NPHK:	Nationaal Park Hoge Kempen

D/2024/5.857/06

*druk:
Printkamer,
directie Facilitair Beheer,
provincie Limburg*

